

สศอ. ชูแผนขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน นำร่องระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน

สศอ. เผยการจัดทำแผนขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) พร้อมขยายผลสู่ระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัดเป้าหมาย นำร่องภาคเหนือตอนบน ชู “สิงห์ปาร์ก” เป็น Role Model แบบขั้นบันได (5-Step Approach) หวังผลักดันให้เป็นรูปธรรม คาดหลัง 3 ปีสามารถนำพลังงานหมุนเวียนมาใช้ประโยชน์ พัฒนาเป็นพื้นที่การเรียนรู้ให้กับเกษตรกร อุตสาหกรรมในภาคเหนือ และประชาชนทั่วไป สู่การสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน ตอบโจทย์การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

นายทองชัย ชวลิตพิเชฐ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) เปิดเผยว่า สศอ. ได้ดำเนินการจัดทำแผนขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) สู่การพัฒนาระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนและขยายผลลงสู่ระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัดนำร่อง ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยมีการจัดทำรูปแบบการเชื่อมโยงการพัฒนาอุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ในอุตสาหกรรมนำร่อง คือ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหารที่เป็นผลผลิตจากพืชเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ถั่วเหลือง กาแฟ อีกทั้งยังเพิ่มเติมอุตสาหกรรมพลาสติก เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงตลอดห่วงโซ่อุปทานตามวัฏจักรการหมุนเวียน นอกจากนี้ ยังจัดทำโมเดลต้นแบบ (Role Model) การพัฒนาอุตสาหกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนของกลุ่มจังหวัดนำร่องที่พร้อมนำไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

สำหรับแผนขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน จะมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างการผลิตจากรูปแบบเดิมไปสู่รูปแบบใหม่ในระดับพื้นที่เป้าหมาย ที่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและครบวงจร ตั้งแต่การผลิต การบริโภค การจัดการของเสีย และการนำวัสดุกลับมามีใช้ใหม่ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ลดของเสีย และสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจแก่ประเทศ ตามวิสัยทัศน์ “ขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน สู่การส่งเสริมการนำวัสดุที่ผ่านการผลิตและบริโภคแล้วมาใช้ประโยชน์ตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน เพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน” ภายใต้ 3 แนวทางการดำเนินงานหลัก คือ 1) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้มีศักยภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Eco-efficiency) 2) การเพิ่มมูลค่าอุตสาหกรรม/ สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่จากของเสีย/ วัสดุเหลือใช้ภายในประเทศ (Upcycling) 3) การส่งเสริมการปรับรูปแบบธุรกิจ สร้าง Circular Enterprises/ Startups

ส่วนการจัดทำ Role Model ของ Circular Economy เป็นการนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่ ที่สามารถนำไปสู่การผลักดันและขยายผลในวงกว้าง โดยมีสิ่งปาร์ก ซึ่งเป็นสวนอุตสาหกรรมเกษตรที่ตั้งอยู่จังหวัดเชียงราย เป็นกรณีศึกษาโมเดลการพัฒนาในรูปแบบสวนอุตสาหกรรมเกษตรแบบหมุนเวียน และนำมาสู่การกำหนดรูปแบบ โมเดลการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนแบบขั้นบันได (5-Step Approach) ประกอบด้วย 1) Eco-efficiency เป็นการดำเนินการจัดการกระบวนการภายในตามหลักการผลิตที่สะอาด (Cleaner Production : PC) 2) Industrial Symbiosis คือการจัดการห่วงโซ่อุปทานกับคู่ค้าหรืออุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่รอบข้าง 3) Waste to Energy เป็นการแปรรูปของเสียเป็นพลังงาน 4) Upcycling การเพิ่มมูลค่าให้กับของเสีย ผ่านกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ และ 5) Product Stewardship (Circular Enterprises/ Startups) การปรับโมเดลธุรกิจโดยดำเนินการตามหลักการความรับผิดชอบต่อที่ขยายออกไปของผู้ผลิต

“ทั้งนี้ การดำเนินงานตาม โมเดลการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนแบบขั้นบันได (5-Step Approach) ที่มีสิ่งปาร์กเป็นต้นแบบในการดำเนินการ จะแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะสั้น 6 เดือน - 1 ปี จะเน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลปริมาณและคุณสมบัติของเสียและของเหลือใช้จากกระบวนการผลิต เพื่อลดการเกิดของเสีย เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และเพิ่มโอกาสในการนำของเสียหรือของเหลือใช้จากกิจกรรมหนึ่งไปใช้ในอีกกิจกรรมหนึ่ง ส่วนระยะกลาง 1-3 ปี จะพิจารณาความเป็นไปได้สำหรับการลงทุนในเทคโนโลยี เพื่อแปรรูปของเสียหรือของเหลือใช้เป็นพลังงาน รวมถึงสามารถนำมาแปรรูปเป็นวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ ขณะที่ระยะยาว 3 ปีขึ้นไป จะวางแผนพิจารณาการนำพลังงานหมุนเวียนมาใช้ประโยชน์และพัฒนาให้เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ให้กับเกษตรกร ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในภาคเหนือและประชาชนทั่วไปให้เข้าใจถึงบทบาท ซึ่งจะช่วยให้เกิดความตระหนักและเข้าใจถึงความสำคัญของความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ในการสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน และระบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม เกิดการกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ภูมิภาค ตอบสนองต่อนโยบายการพัฒนาเชิงพื้นที่ และนโยบายการพัฒนาประเทศตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG ที่รัฐบาลให้ความสำคัญสูงอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป” นายทองชัย กล่าว